

NASZA

B.D.I.C.

NOTRE TRAVAIL

MENSUEL

**ORGANE DES TRAVAILLEURS
CHRÉTIENS POLONAIS**

PRACA

ORGAN POLSKICH PRACOWNIKÓW CHRZEŚCIJAŃSKICH

Do Młodych

Szukajcie prawdy jasnego płomienia !
Szukajcie nowych, nieodkrytych dróg ...
Za każdym krokiem w tajniki stworzenia
Coraz się dusza ludzka rozprzestrzenia,
I większym staje się Bóg !

Każda epoka ma swe własne cele
I zapomina o wczorajszych snach ...
Nieście więc wiedzy pochodnię na czele
I nowy udział bierzcie w wieków dziele,
Przyszłości podnoście gmach !

Ale nie depreczcie przeszłości ołtarzy,
Choć macie sami doskonalsze wznieść;
Na ich się jeszcze święty ogień żarzy,
I miłość ludzka stoi tam na straży,
I wy winniście im cześć !

ADAM ASNYK

KRONIKA HOLANDII

Premie potrącane przy zarobkach

Począwszy od 1-go stycznia 1965 r. są, poza podatkiem zarobkowym (loonbelasting), jeszcze następujące obciążenia płacone bądź to przez pracodawcę, bądź też przez pracownika:

	% pracodawcy	% pracownika
Kasa Chorych (ziken-geld-verzek)	3,1x	1,3x
Ubezpieczenie chorobowe (zikenfondsverek)	2,7	2,7
Ubezpieczenie wypadkowe (ongevalentverzek)	1,3x	
Ubezpieczenie od inwalidztwa (interim IW)	1,5	
Ubezpieczenie od bezrobocia (werkloosheidsverzek)	0,25	0,25
Dodatkowe ubezpieczenie		
Kasy Chorych (wachtgeldverzek)	0,4x	0,4x
Pensja starości AOW		8,7
Pensja wdów i sierót AWW		1,5
Ogólny dodatek dziecienny AKW	1,8	
Dodatek dziecienny (Kinderbijslag lootrekenden)	3	

Uwaga: cyfry oznaczone x muszą być uważane jako przeciętne.

Kasa Chorych

„Zikengeldverzekering”, jak i obowiązkowy „Zikenfondsvzekering” dla

ojobga jest, z dniem 1-go stycznia 1965 r., ustalona granica zarobkowa na 10.000 Florenów rocznie. Także dla dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego stosuje się powyższą sumę jako

czynnik dla określenia wysokości premiovania i wypłacania Kasy Chorych. Premiowanie do obowiązkowego u-

bezpieczenia będzie liczone jaknajwyżej od zarobku 27 Fl. dziennie, przy sześciodniowym tygodniu pracy oraz 32,40 Fl. dziennie przy pięciodniowym tygodniu pracy. Roczna granica premiowania jest z tego powodu ustalona na 8.424 Fl.

Ubezpieczenie chorobowe dla starców

Premia

Tygodniowo Miesięcznie

Przy zarobku nie wyżej aniżeli	1,93	8,38
3.954 Fl. rocznie		
Od 3.954,01 Fl. do 4.964 Fl. rocznie	3,86	16,76
Od 4.964,01 Fl. do 5.648 Fl. rocznie	5,79	25,14

Rentekarty muszą być zwracane do Raad Van Arbeid

Obecnie, gdy definitywnie z dniem 1-go stycznia 1965 r. zostało zniesione premiowanie na rentę inwalidzką, wszystkie rentekarty, będące w obiegu, muszą być zwracane do Raad van Arbeid.

Karty te muszą być zaklejone znaczkami do tygodnia kończącego się z dniem 2 stycznia 1965 r.

Ubezpieczeni inwalidzi

Ubezpieczeni, którzy dłużej aniżeli trzy lata po wstąpieniu do ubezpieczenia, a, lecz jednak przed 1-ym stycznia 1965 r., zostali inwalidami, a którzy to z dniem 1-go stycznia 1965 r. jeszcze swych wymaganych 150 premii nie zdołali wpłacić — tym może być dana, na ich własną prośbę, możliwość (jednorazowo lub w terminach) wpla-

cić potrzebne jeszcze znaczki do ilości 150.

65-cioletni

Ubezpieczeni, którym renta starości z ramienia „Inwaliditeitswet” (nie mieszczą z pensją starości AOW) jest przyznana w mniejszej sumie aniżeli 156 Florenów i którzy, po ukończeniu 65 roku życia do 31 grudnia 1964 r. premiowali na rzecz renty inwalidzkiej,

z tym zamiarem, aby pełną rentę starości w wysokości 156 Fl. otrzymać, tym również — jak powyżej — na ich własne żądanie, może być dana możliwość wyrównania potrzebnej ilości premii i to jednorazowo lub w terminach.

Prośby, odnoszące się do wyżej wymienionych wypadków mogą być skła-

dane do dnia 1-go czerwca 1965 r. w Raad Van Arbeid.

Zwrot wpłaconych premii

Z powodu wiele zapytań w Raad Van Arbeid o zwrot wpłaconych premii, musimy zwrócić uwagę na to, że nie ma sensu się udawać o informacje w sprawie zwrotu premii.

Najpierw, musi być opracowane i zatwierdzone prawo Arbeidsongeschiktheidsverzekering. Gdy to będzie uczynione, wtedy na czas będą podawane dokładne informacje, co do zwrotu premii.

Młodzieniec zaczyna palić papierosy, aby pokazać, że jest już mężczyzną. Po dwudziestu lub trzydziestu latach, przestaje palić z tego samego powodu!

Wspólnota Europejska

CECA a połączenie trzech Wspólnot

Wysoka Władza CECA już niejednokrotnie wypowiadała się na temat konieczności i sposobu połączenia trzech Wspólnot Europejskich.

Ostatnio Wysoka Władza CECA opracowała dla Parlamentu Europejskiego „raport polityczny”, w którym szczegółowo omawia to zagadnienie.

W raporcie tym położono duży nacisk na konieczność doprowadzenia do tego, aby Wspólnota Europejska wypracowała wspólną politykę przemysłową. W tym celu, zdaniem Wysokiej Władzy nie należy wybrać systemu jednej z trzech Wspólnot, ale należy dążyć do tego, aby wyzyskać dotychczasowe doświadczenia zarówno Wspólnotnego Rynku jak i CECA jak i Euratom.

Jeżeli idzie o traktat CECA, to stwarza on cały szereg możliwości, których nie mają traktaty, ustanawiające inne Wspólnoty. Przede wszystkim Wysoka Władza Wspólnoty Węgla i Stali może pobierać cały szereg decyzji bez konieczności uciekania się do Rady Ministrów. A ponadto CECA ma swoje własne wpływy pieniężne, które są wpłacane przez przedsiębiorstwa, objęte tym traktatem. Daje to razem i podstawy finansowe a zatem niezależność finansową i łatwość pobierania samodzielnymi decyzjami w sprawach niejednokrotnie mających bardzo duże znaczenie, jak to miało miejsce np. w sprawie podniesienia ceł na stal, pochodzącą z poza granic Wspólnoty.

„Raport polityczny” uwypukla właśnie te zalety traktatu CECA.

Węgiel i nafta

Współdzekutywa trzech Wspólnot Europejskich, to jest Wspólnotnego Rynku, Wspólnoty Węgla i Stali oraz Euratom, postanowiła przestudiować gruntownie zagadnienie źródeł energii, jakich potrzebuje i jakimi dysponuje Wspólnota.

Z zebranego materiału informacyjnego wynika, że w roku 1964 węgiel pokrył 42 procent zapotrzebowania na energię. Natomiast nafta 41 procent. Ale już na rok 1965 przewiduje się, że zapotrzebowanie na energię tak wzrośnie, iż węgiel pokryje jedynie 39 procent zapotrzebowania a nafta 43 procent.

Ten sam materiał informacyjny daje możliwości sięgnięcia dalej i zorientowania się w wysokości zapotrzebowania na energię jak również w tym, z jakich źródeł będą te zapotrzebowania pokryte.

Otóż w związku ze stałym wzrostem zapotrzebowania na energię należy przewidywać, że węgiel będzie mógł pokryć coraz mniejszą część niezbed-

nej energii i że trzeba będzie coraz bardziej przechodzić na naftę.

Stwarza to bardzo trudny problem na Wspólnoty Europejskiej, gdyż już w roku 1964 prawie połowa, bo 48 procent energii było importowane. A wkrótce, gdy trzeba będzie coraz więcej korzystać z ropy naftowej, ten procent jeszcze wzrośnie i to coraz bardziej z roku na rok.

To, co trzeba sprowadzać, może być w pewnej chwili odcięte. I co wtedy?

Dlatego to Wspólnota Europejska musi zrobić bardzo wielki wysiłek w tym celu, aby wzrost na energię pokrywać ze źródeł własnych. W związku z tym jest tak duże zainteresowanie gazem ziemnym Holandii. W związku również z tym zarówno poszczególne państwa Wspólnoty jak i sama Wspólnota stara się zrobić wszystko, aby wykryć nowe źródła gazu ziemnego i aby posunąć naprzód prace, mające na celu zwiększenie produkcji energii atomowej, po cenach i w takich ilościach, któreby mogły konkurować z energią, dostarczaną przez naftę.

Pożyczki CECA w roku 1964

W roku 1963 akcja Wysokiej Władzy na odcinku udzielenia kredytów na projekty inwestycyjne w przemyśle stalowym była minimalna. Dlatego to Wysoka Władza zrobiła w roku 1964 bardzo duży wysiłek w tym kierunku, aby znaleźć fundusze na ten cel.

Akcja ta udała się bardzo dobrze i pozwoliła na to, aby fundusze, przyznane na pożyczki na inwestycje przemysłowe osiągnęły kwotę 130 milionów dolarów.

Najpoważniejsza z tych pożyczek

była pokryta przez 10 krajów europejskich, zarówno należących jak i nie należących do Wspólnoty Europejskiej.

Inna pożyczka została całkowicie pokryta przez francuski rynek finansowy. Była to pierwsza od 1939 roku pożyczka o charakterze międzynarodowym, na terenie Francji.

Osiągnięte z tych pożyczek kapitały zostały użytkowane na finansowanie podstawowych dla stali i węgla inwestycji.

Krótkie wiadomości

— Konsumpcja mięsa wzrasta stale w krajach Wspólnoty Europejskiej. Statystyki wykazują, że wzrost ten wynosi 2 kg rocznie na każdego mieszkańca. W związku z tym kraje te muszą coraz większą ilość mięsa zakupywać poza granicami Wspólnoty, gdyż wzrost spożycia wzrasta prędzej aniżeli wzrost produkcji. W tej chwili Wspólnota Europejska 95 procent całego zapotrzebowania pokrywa z produkcji Wspólnoty.

— Na terenie Wspólnoty Europejskiej jest w tej chwili 13 rurociągów, służących do transportu ropy naftowej. Ogólna długość tych rurociągów wynosi 2.435 kilometrów. Rurociągi te mogą przetransportować w ciągu roku 51 milionów ton ropy.

— Chiny produkują w dużej ilości jajka. Ażeby móc je sprzedawać zagranicą, wytwarzają bardzo dużo produktów, których podstawą są jajka przetworzone, jak np. proszki, jajka suszone, żółtka zamrożone itp. Te produkty sprzedają po wyjątkowo niskich cenach, z którymi nie mogą konkurować producenci miejscowi. Dlatego to Wspólny Rynek wprowadził od 16 stycznia specjalne cła, aby uchronić produkcję swoich krajów.

— W Parlamencie Europejskim są następujące ugrupowania polityczne: socjalistyczne, liberalne, chrześcijańsko-demokratyczne a ostatnio powstało ugrupowanie pod nazwą: unia demokratyczna europejska.

— W dniu 24 lutego doszło do porozumienia na posiedzeniu Ministrów Rolnictwa Wspólnoty Europejskiej na temat ochrony produkcji warzyw i owoców przed konkurencją krajów, nie wchodzących do Wspólnoty Europejskiej.

— Ustalenie wspólnych dla całej Wspólnoty cen produktów rolnych i przemysłowych nie będzie mogło nastąpić bez uprzednich zmian w systemie podatkowym krajów, należących do Wspólnoty. W szczególności będzie chodziło o zmianę podatków pośrednich, zwanych po francusku „impôts indirects” a często w języku potocznym „taxes”. Egzekutywa Wspólnego Rynku wypracowała projekt harmonizacji podatków pośrednich, obciążających kapitały. Nie obejmuje więc ten projekt całości zagadnienia a tylko jeden, bardzo ważny, odcinek. Są to zagadnienia zbyt skomplikowane, aby można było od razu zabrać się do uregulowania całości zagadnienia podatkowego.

POLAK NA OBCYZYZNIE

GŁOS PRACOWNIKÓW POLSKICH W BELGII

Sytuacja w kopalniach węgla

W ostatnich czasach przemysł węglowy stał się znowu przedmiotem zainteresowania i dyskusji w prasie belgijskiej.

W basenie węglowym Liège panowało wielkie zaniepokojenie z powodu wyznaczenia do zamknięcia pewnej ilości kopalń; w basenie Charleroi rozpoczęło się bezrobocie; w kopalni Tamines wypowiedziano pracę górnikom.

Wspomnienie niedawnego okresu zamykania kopalń w basenie „Borinage” i „Centre” budzi wielkie zaniepokojenie.

Prawdopodobnie w najbliższym czasie, basen „Campine” też nie zostanie pominięty przez nadciągającą burzę zamykania kopalń.

Pod koniec roku 1964 „Dyrektoriat” przemysłu węglowego przedstawił rządowi raport z propozycjami na najbliższe lata 1965-1970, przewidującymi zmniejszenie produkcji węgla do 17 mln ton rocznie do 1970 r.

Gdyby w tym raporcie, wszystko zostało przewidziane do zrealizowania w Belgii prawdziwej polityki węglowej, w ramach polityki energetycznej krajowej i Wspólnoty, można by znaleźć rozwiązanie.

Stopniowo zmniejszenie produkcji węgla można było przewidzieć i ująć w programie produkcji w czasie. Równorzędnie, należałoby przewidzieć konieczną pomoc dla pozostałych kopalni, jako też rozbudowę ekonomiczną okręgów dotkniętych ich zamknięciem.

Niestety, te kwestje pozostają bez odpowiedzi, a nawet programowanie na najbliższy okres roku 1965 nie jest jasne.

Przewiduje się tam, na rok obecny obniżenie produkcji węgla z 21 mln 305 tys. ton w roku 1964, na 20 mln 170 tys. ton.

Środki przewidziane do osiągnięcia tego celu są następujące:

1) Zmniejszenie dni pracy, przez wprowadzenie trzeciego tygodnia wakatki.

2) Jeden dzień produkcji mniej w roku 1965 z powodu tego, że rok 1964 był rokiem przestępczym.

3) Zmniejszenie zatrudnionego personelu przez złączenie kopalni Houtalen i Helchteren.

4) Zaniechanie produkcji.

Co do kopalni, nie wiadomo co się będzie zamykać, gdzie i kiedy.

Dzisiaj już wiemy że kopalnia Tamines, będzie zamknięta, Batterie nie może kontynuować swej produkcji, inne kopalnie prawdopodobnie będą zmuszone przerwać pracę. Dla tych ostatnich rząd zdecydował ich stopniowe zamykanie.

Lecz to wszystko nie jest dostatecznie jasne, to nie jest zachowanie możliwości pracy.

Nie ma tam mowy o bezrobociu a załatwienie tego bardzo ważnego problemu należy do najważniejszych. Górnicy, którzy, przy otrzymaniu uprawnień społecznych, napotykają ciągle na wielkie trudności, na dodatek nie mogą być wynagradzani nędzą.

Jest więc koniecznym wstrzymanie wszelkiej rekrutacji sił roboczych z zewnątrz i należy wreszcie stworzyć odpowiednią sytuację, zapewnić pracę i ją polepszyć tym, którzy ją utracą z powodu zamknięcia kopalń.

Drugą bardzo ważną sprawą jest zbytek węgla; 31 grudnia 1963 roku było na składzie 520.000 ton, 31 grudnia 1964 było go już 1.737.000 ton.

W ciągu roku 1964, złożono na składach 1.082.000 ton węgla belgijskiego i 135.000 ton węgla importowanego.

Przewiduje się że w ciągu roku 1965 będzie złożone na składzie 1.977.000 ton węgla, z czego 1.781.000 belgijskiego. Dwa miliony ton węgla na składzie do czego należy dodać składy istniejące u grosistów, detalistów oraz konsumatorów.

Nasz przemysł nie może sobie pozwolić na podobne magazynowanie węgla, gdyż to przedstawia kolosalne obciążenie finansowe.

Aby temu zaradzić, należy oprócz zmniejszenia produkcji, rozpatrzyć sprawę importu węgla zagranicznego.

Istnieją dwa sektory z których importujemy węgiel: Wspólnota, gdzie istnieje wolny rynek, który jest konieczny do jedności gospodarczej sześciu państw i import z krajów trzecich przez handel prywatny lecz za zgodą państwa. W tym drugim wypadku powinno interweniować państwo, lecz czy ono ma prawo to uczynić?

Jest to zagadnienie bardzo niepewne, ponieważ importujemy węgiel różnych kategorii, począwszy od drobnego i drugorzędnego, a skończywszy na węglu kalibrowanym i jakościowym.

Sądziłby, że to zagadnienie, należy

rozpatrywać z punktu widzenia przemysłu belgijskiego, licząc się z interesami ogólnymi i ekonomicznymi kraju. Przypuszczamy jednak, że tam gdzie się da, powinno się zahamować przywóz węgla importowanego.

Sytuacja belgijskiego przemysłu węglowego powinna być także rozpatrzona w stosunku do innych źródeł energii, jak nafta, gaz naturalny, a w przyszłości energia atomowa.

Uważamy też że nasza polityka węglowa powinna być jednak, włączona do polityki szerszej niż energetycznej, lecz wymaga to pewnego przygotowania.

Jeżeli zamknięcie kopalń jest konieczne, to nie zamknięcie jakiegokolwiek kopalni, przeprowadzone bylejak i w jakimkolwiek czasie.

Wszystko należy wykonywać porządnie po przejrzeniu dobrych i złych stron. Mamy zamknięcia z powodu wyczerpania złóż, z powodu finansów, gdy wydobyte 1 tony węgla kosztuje drożej niż jej sprzedaż itd., ogólnie, jeśli zamknięcie jest konieczne powinno być wykonane wolno i stopniowo, lecz przede wszystkim bez szkód dla pracowników; powinni oni znaleźć pracę w innych kopalniach lub w nowym przemyśle. My współpracujemy ze wszystkim co pozwoli ocalić stan robotników górniczych, a przeciwstawiamy się wszystkiemu co obniża ich dobro i usiłuje pozbawić ich pracy.

Brońmy robotnika, jego interesów i godności!

Bezrobociu odpowiadamy nie! Być może, że zamknięcie kopalń jest jednym ze środków do zmniejszenia produkcji, lecz jest on za łatwy, ponieważ odbywa się kosztem robotników przez zmniejszenie jego dochodów a nawet przez degradację jego osobowości.

Na szczęście sytuacja, w której się obecnie znajdujemy nie jest jeszcze tragiczna i jesteśmy pewni, że znajdują się sposoby na jej rozwiązanie.

Jeśli wszystkie czynniki odpowiedzialne będą się kierowały rozsądną myślą, znajdzie się w naszym życiu ekonomicznym miejsce dla przemysłu węglowego, a dla jego pracowników odpowiedni statut wynagradzający ich ciężką pracę.

Centrala Wolnych Górników, kierowała i będzie kierować cały wysiłek ku dobru pracowników, zatrudnionych w kopalniach.

Podwyżka składek syndykalnych

W ostatnim czasie znowu się wyłoniło zagadnienie podwyższenia składek syndykalnych.

Dlaczego znowu podwyżka i to niepełna po upływie jednego roku po poprzedniej?

To dlatego, że potrzeby tak wielkiego ruchu, jakim jest ruch syndykalny, zwiększają się z dnia na dzień:

Potrzeba kształcenia i szkolenia

Istnieje potrzeba formowania delegatów, którzy powinni być ludźmi zdolnymi, w każdej okoliczności, przeciwstawić się światowi pracodawców i rozwiązać, we własnym zakresie, wiele problemów. W swej akcji muszą oni być popierani przez kompetentnych ekonomistów, prawników itd., których należy słono płacić.

Potrzeba informacji

Zsyndykowani i pracownicy mają prawo do prawdy. Istnieje zatem potrzeba posiadania licznych źródeł informacji, tym liczniejszych z powodu różnorodności narodów należących do syndykatu.

Potrzeba obrony i usług

Zsyndykowani, gdy są na bezrobociu, albo też strajkują itp... chcą, aby ich sprawy były szybko i dobrze załatwione. Chcą oni mieć do swej dyspozycji służbę prawną, zdolną do ich obrony w razie konfliktu z pracodawcą w wypadku przy pracy, wakacji, itp. Zsyndykowani chcą posiadać lekarzy i adwokatów zdolnych do ich obrony. — To wszystko kosztuje dro-

go, bardzo drogo i niestety z dnia na dzień coraz drożej.

Zyjemy w trudnym okresie stałego podnoszenia się cen, których odbiciem jest indeks pociągający za sobą podwyżkę zarobków.

Ruch syndykalny nie ochronił się od tego prawidła.

Gaże naszych urzędników i propagandzistów też się podniosły.

— Koszta administracyjne też poszły, w górę, papier, telefon, światło druki itp.

— Składki na ubezpieczenia społeczne też się podniosły, jako syndykat dajemy pracę innym i musimy też płacić świadczenia społeczne.

Syndykat urzędników domaga się dla swych członków ustalenia minimum miesięcznego na 6.750 fr.

— Ta rewindykacja pociąga za sobą podwyżkę gaży o 6 proc.

Uważamy że wasi urzędnicy i propagandziści mają też prawo do korzystania z ogólnego dobrobytu, co rok lub co drugi robotnicy, po za indeksem, otrzymują zawsze znaczną podwyżkę zarobków.

Przypominamy też o tym, że system premii syndykalnej, znacznie ulżył w opłatach syndykalnych.

Od czasu utworzenia nowoczesnego syndykatu, pracownicy, już dawno przyjęli zasadę — jedna godzina pracy tygodniowo dla syndykatu.

Daleko jeszcze jesteśmy od tego, a nawet jesteśmy od najmniejszego zarobku godzinnego w przemyśle. Walka nie jest jeszcze skończona.

Narodowy Kongres C.S.C. i Kongresy Central Zawodowych ustaliły cały szereg nowych rewindykacji. Nasza walka z każdym krokiem staje się trudniejsza, dlatego wymaga od was większych ofiar i pomocy. Przyjmijmy zatem tą nową podwyżkę ze zrozumieniem.

Premia wyjątkowa w cementowniach (z wyjątkiem okr. Tournai)

Komisja zmniejszona, na zebraniu w dniu 3.2.1965, uchwaliła wypłatę robotnikom premii, za rok 1964, w wysokości 1.500 Frs.

Premia jest płacona między 1 a 6 marca 1965.

Premia będzie płacona wszystkim robotnikom zapisanym w przedsiębiorstwie w dniu 31.12.1964 i w zależności od dni przepracowanych.

Będzie ona zmniejszona o 5 Frs za każdy dzień nieobecności przy pracy.

Dla robotników, którzy rozpoczęli pracę w roku 1964, będzie ona płacona w wysokości 5 Fr za każdy dzień obecności przy pracy.

Kobiety otrzymają 90 procent premii, 4,5 Fr dziennie.

Młodzi otrzymają 80 procent premii, 4 Fr dziennie.

Dla robotników, którzy porzucili pracę w ciągu roku 1964, wypłata odbędzie się na zasadzie wypłaty premii głównej nadprodukcji.

Żadne obciążenia na ubezpieczalnie społeczne nie będą miały miejsca.

Potrącenia podatkowe odbędą się na zasadzie 15 procent od zarobków między 75.000 Frs a 125.000 Frs.

Minimalne zarobki za godzinę pracy w budownictwie (drugi kwartał)

	Żona	Nie kwalifikowani	Specjaliści	Wykwalifikowani
1		38,50	43,30	52,80
2		36,20	40,70	49,70
3		34,20	38,50	47,10
1-3%		37,30	42	51,20
2-3%		35,10	39,50	48,20

Te zarobki są zgodne z indeksem za miesiąc grudzień 1964 i styczeń 1965 (122,16 + 122,51): 2=122,335.

Prawo metalowców do funduszu „Bezpieczeństwa Istnienia”

Umowa z dnia 13 stycznia 1965 r. w sektorze „Fabrimetal” przewiduje świadczenia dodatkowe dla robotników w wypadku choroby i bezrobocia.

Umowa weszła w życie 1 stycznia 1965.

Wszyscy pracownicy sektoru konstrukcji metalowych (Fabrimetal — Unimetal — Montarz zewnętrzny (który począwszy od 1 stycznia, byli chorzy i pobierali za tą chorobę odszkodowanie, lub korzystali z zasiłków dla bezrobotnych, mają prawo do tego zasiłku.

Ci pracownicy, chwilowo, powinni się uzbroić w cierpliwość. Pierwsza wypłata składek przedsiębiorców, ma się odbyć na początku kwietnia, w związku z tym „Fundusz” może wypłacić zasiłek dopiero około pierwszego maja.

W między czasie nie należy składać żadnych podań, odpowiedzialni za „Fundusz” uczynią wszystko, aby jego funkcjonowanie zadowoliło wszystkich i ażeby formularze nie były skomplikowane.

Dodatkowa wypłata wakacyjna dla młodych pracowników

„Narodowa Kasa Wakacji rocznych” 12, rue des Champs Elysées w Brukseli jest w posiadaniu, do dyspozycji pracowników i pracodawców, formularzy, do wypełnienia przez młodych pracowników, celem otrzymania dodatku wakacyjnego w 1965 r. (formulaire J. 1).

Dodatek ten jest udzielony młodym pracownikom, którzy ukończyli 21 lat w dniu 1.12.1964 i którzy w ciągu czterech miesięcy po ukończeniu swych

studiów rozpoczęli pracę w przedsiębiorstwie w charakterze pracowników podporządkowanych Ubezpieczalni społecznej.

Natychmiastowe wypełnienie i złożenie w „Kasie Wakacji Dodatkowych” odpowiednich dokumentów, leży w interesie tych młodych pracowników.

Młodzi urzędnicy, wypłatę wakacyjną otrzymują od pracodawcy, który ich zatrudnia.

Okresy utożsamienia z pracą do otrzymania pensji

„Monitor” z dnia 23. 1. 1965 r. podaje do wiadomości nowe Rozp. Król. przewidujące branie pod uwagę pewnych okresów bezczynności i utożsamienia ich z okresem pracy, pod warunkiem opłacenia za te okresy składki:

1) Okres wypowiedzenia pracy późniejszy niż 31. 12. 1954.

Okres ten jest utożsamiony z okresem pracy, pod warunkiem zapłaty tej części składek na pensję, które normalnie obciążają pracodawcę.

2) Okres wypadku późniejszy niż 31. 12. 1954. Okres ten jest utożsamiony z okresem pracy pod następującymi warunkami:

a) Niezdolność do pracy jest co najmniej 66 proc.

b) Wypadek, który nie jest wypadkiem przy pracy.

c) Składki normalne, opłacane przez pracownika i pracodawcę, zostaną zapłacone.

3) okres bezczynności po 30 latach pracy.

Pracownik, który po przepracowaniu 30 lat, przerwał pracę po 31. 12. 1964 r. i którego okres przerwania utożsamia się z pracą, może, wpłacając całkowitą składkę za siebie i pracodawcę utożsamiać ten okres z okresem pracy.

— Pracownik który nie przepracował 30 lat, może w wyjątkowych wypadkach, być usprawiedliwiony przez „Office National des Pensions” dla robotników lub „Caisse Nationale des Pensions” dla urzędników i otrzymać utożsamienia tego okresu z okresem pracy.

— Pracownik, pragnący skorzystać z jednego z powyższych punktów powinien zwrócić się do „Caisse Nationale des Pensions” dla urzędników, 35, rue Capitaine Crespel, Bruxelles, lub do „Office National des Pensions” dla robotników, 158 rue Royale Bruxelles.

— Prośba musi być złożona najpóźniej w ciągu roku, listem poleconym.

— Dla okresu do utożsamienia wcześniejszego od 1. 1. 1965 r. prośby muszą być złożone przed 1. 1. 1966.

Uregulowanie okresu studiów

— Do dnia dzisiejszego urzędnicy nie mieli możliwości uregulowania lat studiów wcześniejszych od daty 1. 7. 1957 r.

— W myśl nowego prawa, obecnie mogą oni ten okres uregulować, podczas gdy robotnicy mogą go uregulować na zasadach ogólnych.

Jakie studia bierze się pod uwagę?

— Lata studiów wyższych lub innych rozpoczętych po ukończeniu szkoły średniej,

— odbytych po 1 stycznia roku w którym się ukończyło 20 lat,

— najwcześniejsza data brana pod uwagę jest 1. 1. 1926.

Wysokość składek

— Wysokość składek zmniejsza się zależnie od roku studiów.

a) Za każdy rok studiów rozpoczętych przed 1. 9. 1944, składka urzędników 500 Frs, dla robotników 200 Frs.

b) za każdy rok studiów rozpoczę-

tych między latami 1. 9. 1944 a 31. 8. 1954 r., składka wynosi 2.000 Frs dla urzędników i 1.500 Frs dla robotników.

c) za każdy rok studiów rozpoczętych po 31. 8. 1954 r., wysokość składki równa się składce przypadającej na pracownika, obliczonej według zarobku za pierwsze 12 miesięcy pracy natychmiast po ukończeniu studiów.

Formalności do wypełnienia

a) Jest jasnym, że regularyzacja może odbyć się tylko według reżimu, jakiemu podlegał pracownik natychmiast po ukończeniu studiów.

b) Składki muszą być wpłacone przez urzędników do „Caisse des Pensions”, przez robotników do „Office National des Pensions”.

— przed ukończeniem okresu piętnastu lat począwszy od daty ukończe-

nia studiów, jeśli one były ukończone po 31. 12. 1954.

— przed 31. 8. 1970 r. jeśli były ukończone przed 1. 1. 1955.

c) Prośba o regularyzację musi być złożona listem poleconym, wysłanym do odpowiednich instytucji, przed ukończeniem okresu 15 lat, lub przed 31. 8. 1970.

d) Decyzja będzie podana zainteresowanemu do wiadomości listem poleconym.

e) Zainteresowany musi wpłacić odpowiednie kwoty w 6 miesięcy najpóźniej w rok, od daty otrzymania decyzji.

— W tym drugim wypadku kwota zostanie podwyższona o 5 proc.

— Podkreślamy, że regularyzacja studiów po dacie 1. 9. 1944 r., w praktyce jest bardzo interesująca.

Dyżury Polskiej Sekcji Chrześcijańskich Związków Zawodowych w prowincji Hainaut

Podajemy nowy plan dyżurów, który wchodzi w życie od 15 lutego 1965 :
Charleroi — Bld. Tirou, 167, „Notre Maison” (3 piętro) tel.: 07-314413

1-szy poniedziałek miesiąca od 9-tej do 17-tej.

2-gi poniedziałek miesiąca od 9-tej do 12-tej.

3-ci poniedziałek miesiąca od 9-tej do 17-tej.

4-ty poniedziałek miesiąca od 9-tej do 12-tej.

5-ty poniedziałek miesiąca od 9-tej do 17-tej.

Chatelneau : rue Grégoire Soupard, 29, (150 m. od stacji) tel.: 07-38.39.39

2-gi poniedziałek miesiąca od 14-tej do 17-tej.

4-ty poniedziałek miesiąca od 14-tej do 17-tej.

La Louvière — Place Magrétout, 17, tel.: 064-241.03 (drugie piętro)

W każdy czwartek od godz. 9-tej do 12-tej.

W każdy wtorek od godziny 14-tej do 18-tej.

Mons — rue Claude de Bettignies, 12 (naprzeciw Kasy Górniczej)

tel.: 065-341.96

W każdą środę od godziny 9-tej do 17-tej.

Polski dyżur

w Liège — 27, rue de Pitteurs

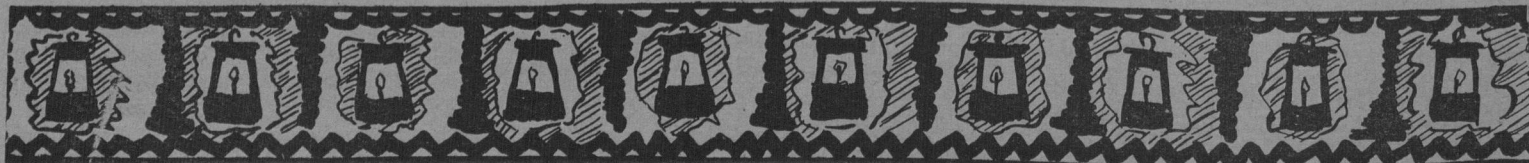
W każdy wtorek od godziny 10-tej do 12-tej i od 13-tej do 18-tej.

Pracownicy zatrudnieni w przedsiębiorstwach rodzinnych

Robotnicy zatrudnieni w przedsiębiorstwach rodzinnych, chociaż nie podpadają pod prawo o ubezpieczeniach społecznych, podlegają jednak prawu o pensjach robotniczych. Odnosi się to tylko do pracowników należących do robotników należących do rodziny i pracujących, na zasadzie kontraktu o wynajęciu pracy, pod kie-

rownictwem ojca, matki lub opiekuna, jak: dzieci, dzieci z innego łożu i ich małżonki i dzieci pozostające pod ich opieką.

Ci pracownicy są obowiązani do płacenia składek do ONSS, które pozwolą na ewentualne korzystanie przez tych pracowników i ich wdowy, z pensji starości.

Coś dla naszych matek

Tragedia rodzinna

Ile razy otworzymy jakiś dziennik rzucają nam się w oczy tytuły ogłaszające oszalamiające katastrofy, wypadki i nieszczęścia. Pomijając wojny, trzęsienia ziemi, huragany, mamy przed oczyma tyle fotografii obrazujących wypadki, tyle opisów mówiących nam o przestępstwach, kradzieżach, zbrodniach, że zdaje się nam, że cały świat przepojony jest złem. Tylko w naszym domu jest spokój, tylko w naszym domu jest ład, porządek i

same nie poczęstowałyśmy już kiedyś listonosza szklaneczką wina? Ile takich szklaneczek wypił przed dojściem do naszego domu, i ile wypije ich przed ukończeniem dnia pracy? Kolega męża przyszedł pomóc przy tapetowaniu. Jakże nie podać wina i nie zachęcać, aż póki butelka będzie próżna, a może i drugą się wyciągnie itd... itd... Przykłady można mnożyć jak grzyby po deszczu. Cokolwiek zaczynamy czy kończymy, nie może się obyć bez bu-

telkę wina przy każdym posiłku (to nie są wyjątki), wsączają w siebie pół litra alkoholu dziennie. Robotnik; który ciężko pracuje musi pić, bo to go podtrzymuje. Nieprawda! Podtrzymuje jego siły cukier, a nie alkohol, który zabija cukier w krwi. Wiedzą o tym dobrze sportowcy, którzy strzegą się napojów alkoholowych. W zimie, alkohol rozgrzewa — rzeczywiście, rozgrzewa na chwilę powodując rozszerzenie naczyń krwionośnych. Ale jednocześnie to rozszerzenie naczyń krwionośnych, powoduje szybszą utratę ciepła i nawrót zimna.

Jednym słowem, na każdy z tych argumentów pospolicie podawanych na usprawiedliwienie używania alkoholu, możemy przeciwstawić naukowe dowody przeciwne. Więc co robić?

Wyrzucić wina z domu? Nie, ale używać je bardzo umiarkowanie — kontrolować jego użycie, tak jak kontrolujemy naszą portmonetkę. Podawać do stołu wodę mineralną, sok owocowy, zamiast wina. Nie zmuszać nikogo do picia, pamiętać, że naszą uprzejmością rujnujemy zdrowie rodziny i gości. I nie dawać alkoholu dzieciom przed 14 rokiem życia, pod żadnym pozorem, choćby nam tłumaczono, że tylko ten raz, że tak zasłużyły, że taka uroczystość i że tylko pół kieliszka.

H. K.

nie ma mowy o zbrodniach i wstrząsach.

Tymczasem i w naszym domu może się czaić groźny nieprzyjaciel, który w dodatku wprowadzony jest przez nas, którego nieświadomie zachęcamy do brania miejsca przy naszym stole. Tym nieprzyjacielem jest alkoholizm, doprowadzający w wielu wypadkach do wyżej podanych nieszczęść i zbrodni.

O! wykrzykniemy oburzone, u mnie w domu nie ma miejsca na pijaństwo! Mój mąż nie jest pijak i nic z pijakami nie ma do czynienia. U nas jak wypije się butelkę wina na dzień, to dużo!

Ale alkoholizm to nie jest pijaństwo. Alkoholik to nie pijak, a jednak jest to człowiek zatruty alkoholizmem i zatrzuwający nim bezwiednie swój organizm.

Odsuńmy narazie na bok nasz dom i rozglądajmy się „po ulicy”. Czy my

telki. Co nas do tego popycha?

Zwyczaj i obawa by nie poczytano nas o skapstwo. Do czego to doprowadza? Do raka wątroby, do białej gorączki, wypadków samochodowych, niedorozwiniętych dzieci, przestępstw nieletnich itd... itd...

Nie wyobrażajcie sobie, że przesadzam niebezpieczeństwo. Statystyka wykazała, że we Francji na głowę przypada na rok 27 litrów alkoholu czystego. Nie wina — czystego alkoholu! Jednocześnie statystyki wykazują sześciokrotny wzrost przestępstw wśród młodzieży, czterokrotny wzrost liczby upośledzonych umysłowo, proporcjonalny wzrost wypadków śmierci na raka wątroby itd...

Związek jest jasny.

Zastanówmy się nad tłumaczeniami jakich dostarczają ludzie lubiący pić, nie pijacy, ale nieświadomi alkoholicy tylko wina, lub piwo. Ludzie pijący bu-

Zacofanie

Kierownik rumuńskiej delegacji handlowej przyjechał z Ameryki i opowiada swym kolegom partyjnym:

— O ile ja mogłem stwierdzić, to wszyscy Amerykanie mieszkają w pięknych domach, są dobrze ubrani, nieźle jedzą i jeżdżą pięknymi wielkimi samochodami.

— No to jest tak, jak nam zawsze mówią Rosjanie — odparł jeden z obecnych. — Amerykanie są zacofani: żyją jak my przed 30 laty!

Rocznica

Inspektor rządowy czeskich kolchozów odwiedza jeden z nich i podczas odwiedzin powiada do zebranych chłopów:

— Towarzysze, jutro przypada 10-ta rocznica założenia waszego kolchozu. Powinniście ją odpowiednio uczcić: zarżnijcie kilka gęsi!

— Dlaczego? — pyta jeden z chłopów. — Przecież to nie ich wina!

KRONIKA FRANCJI

Kuracje zdrowotne

Każdy pracownik, który choruje od dłuższego czasu, może korzystać z kuracji na daną chorobę. Kuracja ta odbywa się w odpowiednim uzdrowisku (station thermale) i koszty jej mogą być całkowicie pokryte przez „Sécurité Sociale”. Wielu pracowników, którzy sięgają dawną leczą (na przykład na reumatyzmy różnego typu, na serce, na astmę itd.) powinni zainteresować się faktem, że mogą uzupełnić w znaczny sposób leczenie się w domu przez wyjazd na kurację do uzdrowiska, gdzie przyniosą mu jeszcze większą ulgę w jego dolegliwościach.

Poniżej podajemy warunki, w jakich „Sécurité Sociale” pokrywa koszty takiego leczenia wraz z kosztami pomieszczenia w uzdrowisku i przejazdów.

Podanie

Najpierw, zainteresowany winien wnieść — przed 1-ym kwietnia br. — podanie do kasy ubezpieczalni o tzw. „prise en charge” (pokrycie kosztów, związanych z potrzebną kuracją). W tym celu, należy w Kasie uzyskać specjalny formularz (imprimé carte-lettre de demande de cure thermale), który musi być wypełniony przez lekarza, u którego zainteresowany się zwykle leczy.

Rodzaj kuracji i jej miejsce winny być podane przez tegoż lekarza na powyższym formularzu.

Trzeba również wypełnić kwestionariusz S.S., dotyczący zarobku i dochodów chorego.

Obydwa te kwestionariusze muszą być złożone w Kasie Ubezpieczalni przed 1-ym kwietnia br., jeżeli uzdrowisko nie jest otwarte przez cały rok, a trzy miesiące przed dniem wyjazdu na kurację, jeżeli to jest „station thermale” otwarta przez cały rok.

Jednakże te terminy nie są ostateczne, kiedy zaistnieje wypadek nagły i nie cierpiący zwłoki.

Jeżeli w miesiąc czasu zainteresowany nie otrzyma odpowiedzi na swe podanie, znaczy to, że kasa nie zgadza się na jego wyjazd. Wówczas chory winien natychmiast prosić o ekspertyzę lekarską.

Może być potrzebna jedna lub kilka kuracji. Ilość tych kuracji nie jest ograniczona, zależy ona od wyników i skuteczności, jakie kuracje te przyniosą choremu.

Jako dochody zainteresowanego liczy się zarobek z pracy zawodowej, pensje, renty oraz inne różne dochody samego chorego, jak również jego mał-

żonka, jego dzieci niepełnoletnich a żyjących pod jego dachem, a nawet i dochody rodzeństwa chorego, żyjącego pod dachem. Do tych dochodów zalicza się także zasiłek rodzinny.

Do obliczania powyższego dochodu miesięcznego, w podaniu do Kasy należy podać zarobek z trzech ostatnich miesięcy, a nawet z całego ostatniego roku. W razie wątpliwości, Kasa „Sécurité Sociale” może nawet żądać zaświadczenia wystawionego przez Izbę podatków tj. „Inspection des Contributions Directes” miejsca zamieszkania chorego.

Bardzo ważnym jest wiedzieć, że powyższe warunki nie są wymagane w razie przyjęcia do szpitala w uzdrowisku („hôpital thermal”), lub do kolonii sanitarnej w uzdrowisku („colonie sanitaire thermale”). Nie są także wymagane powyższe warunki w razie konieczności kuracji po wypadku przy pracy, lub przy chorobie zawodowej albo też w razie długiej choroby („maladie de longue durée”).

W powyższych wypadkach, koszty pomieszczenia i przejazdów są zwracane przez Kasę S.S. z tytułu zwrotów zwykłych („prestations légales”).

Warunki do wypełnienia

Zainteresowany może korzystać z następujących zwrotów:

- Honoraria lekarzy i
- koszty kuracji (w ramach zwrotów zwykłych: „prestations légales”),
- koszty pomieszczenia i przejazdów (jako zwroty dodatkowe: „prestations supplémentaires”).

Oprócz tego, Kasa może choremu wypłacać zasiłek dzienny, tj.: „prestations journalières de repos”.

Aby otrzymać zwykły zwrot kosztów („prestations légales”), kuracja musi być uznana jako konieczna przez lekarza, a chory musi wykazać, iż pracował przez co najmniej 60 godzin (w całości) w przeciagu 3 miesięcy przed stwierdzeniem przez lekarza, że kuracja ta jest potrzebna. Musi też zainteresowany wykazać, że w tym samym okresie nie stracił on swych praw do korzystania z opieki Kasy S.S.

Jeżeli chodzi o „prestations supplémentaires”, to chory może z nich korzystać, jeżeli jego dochody miesięczne nie przekraczają następujących sum:

samotna osoba	1.530 F
małżeństwo bezdzietne	2.295 F
małżeństwo z 1 dzieckiem	3.060 F
dla każdego dalszego dziecka	765 F

Umieszczenie w szpitalu w uzdrowisku

Jeżeli zaistnieje konieczność umieszczenia chorego w szpitalu w uzdrowisku, musi to być uzasadnione zaświadczeniem lekarza zainteresowanego. Jednakże, jeżeli chodzi o przyjęcie dzieci na kolonie sanitarne, to sama zgoda od Kasy S.S. wystarcza („prise en charge”).

Trzeba też zwrócić się do danego zakładu lub szpitala w uzdrowisku aby się dowiedzieć naprzód, kiedy będzie wolne miejsce dla chorego. Jeżeli chory ma w tym trudności, może on się zwrócić do „Assistante Sociale” miejsca pracy lub przy merostwie miejsca zamieszkania.

Zaraz po przyjeździe na miejsce kuracji — a najpóźniej następnego dnia — zainteresowany, będąc w posiadaniu „prise en charge”, winien pójść do miejscowego biura „Sécurité Sociale”.

Na ogół, miejscowa Kasa S.S. zwraca natychmiast koszty kuracji, honoraria lekarskie oraz koszty przejazdu i pomieszczenia.

Natomiast, zasiłek dzienny i koszty apteczne są wypłacane dopiero po powrocie z kuracji.

Honoraria lekarskie

Honoraria lekarskie są zwracane w wysokości 80 F na całość, jeżeli lekarz w uzdrowisku poddał się umowie z „Sécurité Sociale” (tzw. „conventionné”), a tylko 45 F, jeżeli się tej umowie nie poddał.

W niektórych uzdrowiskach odbywają się zabiegi dodatkowe, które są uznane za konieczne przez Kasę S.S. (douches filiformes, itp...). Koszty tych dodatkowych zabiegów są zwracane przez Kasę, jeżeli kuracja odbyła się normalnie i w całości.

W wypadku, gdy kuracja jest przerwana decyzją lekarza, albo z innego ważnego i uznanego przez S.S. powodu, Kasa może się zgodzić na zwrot kosztów odpowiedni do okresu trwania kuracji.

Koszty termalne (Frais Thermaux)

Zostały przez Konwencję „Sécurité Sociale” ustalone dwie ceny: jedna na okres tzw. nie sezonowy i druga na okres sezonowy, tj.: na miesiące czerwiec-lipiec i sierpień. Ten ostatni okres jest droższy. Każda Kasa ubezpieczalni zwraca koszty według najniższej taryfy.

Koszty pomieszczenia

Koszty pomieszczenia są ustalone każdego roku przez decyzję ministerialną. Na rok 1964, wynosiły one 190 Frs na cały okres kuracji.

Jeżeli kuracja przekracza 21 dni (to może zaistnieć np. jeżeli konieczna jest reedukacja w niektórych uzdrowiskach), Kasa S.S. może, po zgodzie swego lekarza, udzielić dodatkowego zwrotu na dłuższe pomieszczenie. Oprócz tego, Kasa może wypłacić wyjątkowy zasiłek, kiedy kuracja odbywa się w uzdrowisku dla nerwowo chorych.

Koszty pomieszczenia, poniesione przez chorego, który podczas kuracji uprawia kamping, mogą również być zwrócone, jeżeli ten sposób pomieszczenia nie przeszkadza w kuracji i jej normalnemu rozwijaniu oraz jeżeli nie jest to sprzeczne z leczeniem choroby dolegającej zainteresowanemu.

Wówczas uprawiany kamping musi posiadać pewien stopień komfortu oraz dostateczne warunki higieniczne.

Koszty przejazdu

Zwrot kosztów przejazdu chorego i, ewentualnie, osoby, która mu towarzyszy (jeżeli ta konieczność uznana jest przez Kasę S.S.) równa się zasadniczo z ceną biletu kolejowego tam i z powrotem, 2-iej klasy, od miejsca zamieszkania chorego do miejsca uzdrowiska.

Ten koszt jest całkowicie zwrócony zainteresowanemu. Jednakże muszą o-

ni przesłać do Tow. Kolejowego SNCF podanie o zmniejszenie tych kosztów jeżeli mają zwykle prawo do takiego obniżenia ceny biletu z tytułów następujących: „famille nombreuse”, pensjonowany, bilet turystyczny na podróż tam i z powrotem na odległość co najmniej 1.500 km, dzieci, liczące mniej aniżeli 10 lat, itd.

Koszty lekarstw i analiz

Kasa „Sécurité Sociale” zwraca koszty lekarstw i analiz każdemu pracownikowi ubezpieczonemu, gdy ten ostatni przedstawi w Kasie (lub do niej prześle) wymaganą „feuille de maladie” wraz z receptą lekarską.

Natomiast, jeżeli chodzi o koszty apteczne, związane z chorobą na którą chory wyjechał na kurację, to są one zwracane tylko wtedy, kiedy nie należą one do leczenia w uzdrowisku a któreby chory używał normalnie, gdyby się znajdował u siebie w domu — i to, zgodnie z poleceniami ministerialnymi i pod zastrzeżeniem sądów kompetentnych.

W razie odmowy przez Kasę S.S. zwrócenia kosztów aptecznych, zapisanych w czasie kuracji, może zainteresowany się odwołać do „Commission de Recours Gracieux”, a następnie do „Commission de première instance de Sécurité Sociale”.

Badania i analizy, robione w laboratorium w czasie kuracji są zwracane oprócz kosztów uzdrowieniowych i honorariów opieki lekarskiej.

Zwrot na 100%

Wszyscy ci, którzy byli ofiarami wypadku przy pracy, którzy mają chorobę zawodową lub „longue maladie”, pensjonowani inwalidzi i w ogóle ubezpieczeni zwolnieni z opłaty tzw. „ticket modérateur”, mają prawo do zwrotu na 100% kosztów kuracji, w ramach taryf ustalonych przez Kasę Ubezpieczalni S.S.

Zasilek dzienny

Ubezpieczony otrzymuje zasiłek dzienny („prestations journalières”) jeżeli, naturalnie, Kasa mu wydała „prise en charge” na kurację — i to nawet wtedy, gdy nie ma on prawa do zwrotu dodatkowego.

Ten zasiłek dzienny jest mu wypłacony na okres 21 dni — okres trwania kuracji normalnej, oraz na okres trwania podróży tam i z powrotem. Zasiłek dzienny nie jest zmniejszony z wyjątkiem wtedy, gdy kuracja chorego wymaga jego umieszczenie w szpitalu uzdrowiska.

Wypoczynek dodatkowy po kuracji

Wreszcie, jest przyjętym, iż ubezpieczony może otrzymać dodatkowy 8-dniowy wypoczynek po kuracji. Wypoczynek ten musi być przeznaczony przez lekarza i zapisany na zwykłej „feuille de maladie”. Oczywiście, Kasa zastrzega sobie zawezwanie zainteresowanego do kontroli lekarskiej „Sécurité Sociale”.

TO i OWO

Zaśmiecony dobrobyt

Turystów przybywających do Nowego Jorku i do Londynu uderza zaśmieconie tych miast, które są przecieź światowej sławy metropoliami, liczącymi ponad 8 milionów ludności. W Nowym Jorku wyrzuca się na ulice całe grube gazety, a w Londynie wystarczy tylko stwierdzić, że w autobusach i kolejkach nie ma wcale popielniczek. W kinach wolno palić, ale na poręczach foteli widać ślady gaszonych papierosów, a w przejściach między rzędami foteli leżą pod koniec ostatniego seansu dosłownie zwaly papierków ze słodyczy, całe opakowania z czekoladek i kubki papierowe z lodów. Sprzątanie i uodpornianie urządzenia kin przeciw pożarowi kosztuje sumy. Ulice wprawdzie sprząta się od czasu do czasu, ale polewa je tylko deszcz i wiatr znosi papiery i liście w zacieszne miejsca, gdzie leżą zwałami po kilka dni. Mimo

koszów na śmiecie i specjalnych pułapek na zużyte bilety w autobusach, konduktor stojący pod wielkim napisem: „Keep Britain tidy!” — co znaczy „Utrzymuj Brytanię w czystości!”, wyrzuca sobie pod nogi bilety, których wysiadający w pośpiechu pasażerowie nie zdołali odebrać. Zdarzyło się, nawet, że gdy pewna pani rzuciła w parku opakowanie z podwieczorku do dużego drucianego kosza, przyszedł dozorca i grzecznie jej poradził: „Lepiej, żeby pani zabrała te papiery, bo ja jutro będę musiał je wyjmować...”

Wprost potworne zaśmieconie swego kraju tłumaczą sobie Anglicy — ...wzrastającym dobrobytem, bo opakowania rozmaitych wyrobów są coraz lepsze i coraz trwalsze. I tak np. pierwszy week-end sierpnia obejmuje

trzy dni wolne od pracy, bo obok soboty i niedzieli jest jeszcze wolny od pracy pierwszy poniedziałek sierpnia. Jeśli jest ładna pogoda, około dwadzieścia milionów Anglików (40%) rusza z domów, aby wrócić po trzech dniach. Zostawiają oni po sobie około 10 tysięcy ton śmieci. Przez pozostałych 5 dni tygodnia około ćwierć miliona ludzi zajmuje się ich usuwaniem, co razem kosztuje prawie milion funtów, czyli trzysta i pół miliona franków. Toteż „przemysł” śmieciarski wzrasta imponująco, bo czyszczenie zaśmieconych dróg Anglii i Walii kosztuje ponad 13 milionów funtów czyli ponad 170 milionów franków rocznie. Można sobie wyobrazić co kosztuje oczyszczanie zaśmieconych plaż w modnych miejscowościach nadmorskich. Dochodzą do tych sum kosz-

ty szkód wynikłych z poranienia ludzi i zwierząt domowych przez potłuczone butelki oraz blachami porzuconych puszek po konserwach.

Coraz więcej ludzi wyjeżdża samochodami na pikniki, zabierając ze sobą higienicznie i estetycznie opakowane prowianty. A te wszystkie koszyczki, puszczyki, kubki i talerze papierowe, te piękne celofanowe opakowania — to właśnie owe śmiecie, które się bezceremonialnie porzuca, nie myśląc, co się z nimi stanie i jak będzie wyglądało miejsce, w którym się przebywało na wolnym powietrzu... Obroty firm fabrykujących opakowania rosną wspaniale, wyniosły one w 1963—cim roku w Anglii 600 milionów funtów, czyli około 8 miliardów franków!

Ale o ile dawne opakowania z lichego papieru łatwo niszczyły deszcz, słońce i wpływy atmosfery, o tyle nowe opakowania celofanowe mogą leżeć wiele lat, bo są niewrażliwe na wodę, nawet morską, światło słońca i bakterie. Mimo powszechnego przekonania, że „morze wszystko pochłonie” — morze tylko zabiera z jednego brzegu i osadza znowu z przytłumem na tym samym brzegu lub na innym.

A co robić ze starymi zniszczonymi zabawkami, a nawet aparatami radio-

wymi czy telewizyjnymi? Z samochodami, których nie wolno zostawić na publicznym miejscu, bo policjant widząc jegomościa, który parkuje taki grat, podchodzi i żąda w zastaw zegarka, aby być pewnym, że właściciel wróci i zabierze go sam, i policja nie będzie musiała wywozić gruchota na cmentarzysto.

No dobrze — pomyśli sobie czytelnik — ale przecież np. Niemcy, Holandia, Dania i Szwecja są też krajami o wielkim dobrobycie, a takie go zaśmiecenia tam nie widać! Przeciwnie uderza ogromna czystość!

Przyczyna jest bardzo prosta, bo tam od dziecka uczy się każdego, że ma dbać o czystość ulic, parków lokalnych i miejsc publicznych. Wycieczkowiec nie rzucają papierów na trawniki i w lesie, ale zbierają starannie opakowania i zabierają je ze sobą. W Danii wyrzucenie butelki przez okno pociągu, zauważone przez służbę kolejową, powoduje zatrzymanie pociągu, surowe śledztwo i karę za wandalizm, bo szkło może poranić ludzi lub bydło rasowe.

Trzeba zatem wytrwałej akcji wychowawczej dla całego społeczeństwa, od dzieci szkolnych poczynając, aby nieraz tak piękne trawniki angielskie i nawet klomby kwiatowe nie były po-

kryte pudełkami od papierosów i papierkami po cukierkach zaledwie na parę godzin po ich strzyżeniu i uprządkowaniu.

Ale i to nie wystarczy, trzeba także zmienić niektóre stare i niedorzeczne prawa. Posiadający w Anglii własne domy Polacy starali się usuwać na chodniku przed nimi nie tylko śmieci ale i śnieg i lód w zimie i posypywali je piaskiem w czasie gołodzi. Ale wnet zostali ostrzeżeni przez sąsiadów angielskich, aby tego nie robili, bo prawo przewiduje, że jeżeli przechodzień upadnie i zrobi sobie krzywdę na śniegu lub lodzie — to winna jest przyroda, ale jeżeli zdarzy się mu to na chodniku sprzątanym, winien jest właściciel, który posprzątał i usunął śnieg lub lód, i odpowiada on materialnie za szkodę wyrządzoną przechodniowi.

Pojawiły się nowe przepisy ustalające wysokie kary za zaśmiecanie do 10-ciu funtów, ale ściągnięto ich w roku około 2 tysiące, podczas gdy każdy obserwator życia w Anglii łatwo obliczy, że gdyby te przepisy naprawdę stosowano, byłby to chyba najbardziej rentowny podatek w całej Wielkiej Brytanii, przynoszący państwu miliony funtów. Ale może wtedy byłby skuteczny.

Człowiek w pełni szczęśliwy

Są i tacy, i to nie w bajkach ale rzeczywiście żyjący ludzie na dzisiejszym świecie. Jednym z nich jest 75-letni Mr. Bland, który mieszka w Aldermaston, koło Reading w Anglii. Za mieszkanie służy mu stara zniszczona przyczepa samochodowa, tak zwany caravan, ustawiona na błotnistym półku na przedmieściu. Co tygodnia odziany w resztki munduru koloru khaki, okryty wielkim workiem z kapturem na głowę, maszeruje Mr. Bland około 20 km do miasta Reading, gdzie ma swe „biuro”... w bibliotece publicznej. Tam ma schowane swe papiery i zajmuje się starannym przeglądaniem wykazów giełdowych oraz kursów rozmaitych akcji. Albowiem Mr. Bland ma umieszczone grosze w sześciu rozmaitych firmach, które zyski z wło-

żonego przezeń kapitału 700 funtów — około 10.000 franków — przekazują do banku w Reading. Toteż z biblioteki wędruje Mr. Bland do banku i podejmuje tygodniowy dochód od swego kapitału, wynoszący 11 szylingów i 8 pensów. Jest to niecałe 8 franków).

I z tego Mr. Bland żyje, kupując sobie kukurydzę i płatki owsiane, które gotuje okraszając margaryną, herbatę, cukier, chleb i mleko oraz zapalki. Jednego szylinga odkłada co tydzień na naprawę obuwia. Najciekawsze, że ma on prawo do pensji starczej, która wynosiłaby conajmniej osiem do dziesięć razy więcej niż dochód z jego kapitału, ale nie chce jej pobierać, aby się czuć naprawdę nie-

zależnym od nikogo. Uważa on, że doskonale mu się żyje z jego dywidend od udziałów. W swym wozie ma tylko łóżko i starą komodę, zarzuconą listami od firm, w których ma swe kapitały oraz piecyk naftowy. Ale jest bardzo oględny w mówieniu o swych interesach — jak wszyscy finansisci. Nie bierze też udziału w rocznych zebraniach udziałowców, jest bowiem całkowicie zadowolony ze sposobu prowadzenia jego interesów.

Swe ważne papiery przechowuje zwykle w numerze jakiegoś czasopisma w bibliotece publicznej. „Nikt do niego nie zagląda — powiada — a ja wiem, kiedy się numer zmienia i wtedy swe papiery zabieram a potem przynoszę do nowego egzemplarza”.